Lietas Nr.C69421223 /35
arhīva Nr. C-0583-24/35
ECLI:LV:KURT:2024:0418.C69421223.3.S

Kurzemes rajona tiesa
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ventspilī 2024. gada 18. aprīlī

Kurzemes rajona tiesa: tiesnesis I. Kligačs
ar sekretāri S.Višķeri, piedaloties prasītāja pārstāvei /pers. A/ izskatīja atklātā tiesas sēdē videokonferences režīmā civillietu /pers. B/ pieteikumā pret /pers. C/ par īpašuma tiesību atzīšanu uz būvi,-

Aprakstošā daļa

[1] 2023.gada 6.septembrī prasītāja pārstāve /pers. A/ griezusies tiesā prasību pret atbildētāju /pers. C/ un trešām personām LR Finanšu ministriju, Saldus novada pašvaldību, lūdzot atzīt prasītājam īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu- garāžu, kas atrodas /adrese A/, kadastra numurs /numurs A/.

Prasības pieteikumā norādīts, ka būvi (garāžu) prasītājs pats 1975. -1976. gadā uzbūvējis uz zemes, kura iedalīta garāžas celtniecībai. Vēlāk 80-tajos gados izveidots garāžu kooperatīvs /Nosaukums A/, kurā apvienojās visi uzcelto garāžu īpašnieki.

/datums/kooperatīva darbība pārtraukta. Tā kā būve nav nodota ekspluatācijā, tad prasītājam pastāv šķēršļi tās reģistrācijai zemesgrāmatā.

Garāža atrodas uz atbildētājam /pers. C/ piederošas zemes.

Pamatojoties uz Civillikuma 416., 701., 998.-1022., 1024., 1030., 1044., 1060., 1061., 1477.pantu likuma "Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās" 17.panta 6.punktu, likuma "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību" 16.pantu lūdz atzīt prasītājam īpašuma tiesības.

[2] 2023. gada 26.septembrī tiesā saņemti Saldus novada pašvaldības rakstveida paskaidrojumi, kuros norāda, ka nav iebildumi pret prasītāja īpašuma tiesību atzīšanu.

[3] 2023. gada 28. septembrī no Finanšu ministrijas saņemtajos rakstveida paskaidrojumos norādīts, ka prasītāja prasījums Finanšu ministrijas intereses neskar, tādējādi neiebilst pret prasītāja īpašuma tiesību atzīšanu.

[4] 2021. gada 6. oktobrī tiesā saņemts atbildētāja /pers. C/ rakstveida paskaidrojums, kuros norādīts, ka ar prasītāju ir noslēgts zemes nomas līgums un ka pret īpašuma tiesību reģistrāciju prasītājam atbildētājs neiebilst.

[5] Uz tiesas sēdi trešo personu Saldus novada pašvaldības un LR Finanšu ministrijas pārstāvji, atbildētājs /pers. C/ nav ieradušies. Trešās personas, atbildētājs lūdz izskatīt prasību bez viņu piedalīšanās tiesas sēdē.

Tiesa uzskata, ka lieta skatāma bez atbildētāja /pers. C/, trešo personu Saldus novada pašvaldības un LR Finanšu ministrijas klātbūtnes saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, 56.[1]panta 4.punktu, 56.panta otro daļu. Par tiesas sēdi un lietas izskatīšanu lietas dalībniekiem paziņots savlaicīgi. Tiesa nesaskata Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktos gadījumus, lai tai būtu pienākums atlikt lietas izskatīšanu.

[6] Prasītāja pārstāve pieteikumu uzturēja pilnībā uz tiem pamatiem, kas norādīti pieteikumā, uzsverot, ka prasītājs garāžu uzcēlis 70-os gados, pēc tam izveidota kooperatīvā sabiedrība, kas likvidēta. Dokumenti par zemes ierādīšanu nav saglabājušies, garāžu patreiz nevar nodot ekspluatācijā. Visus šos gadus prasītājs garāžu nepārtraukti valdījis, nomājis no zemes īpašniekiem zemi zem garāžas. Lūdz prasību apmierināt.

Motīvu daļa

[7] Noklausījusies pieteicēja pārstāves paskaidrojumus, liecinieces liecības, pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasības pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[7.1] No Valsts zemes dienesta kadastra informatīvās sistēmas redzams, ka būves- garažas ar kadastra apzīmējumu /Numurs D/ un adresi /adrese A/, lietotājs ir /pers. B/. Būve atrodas uz zemes vienības ar kadastra Nr./numurs B/ /adrese/, kura īpašuma tiesības zemesgrāmatā nostiprinātas atbildētājam /pers. C/. Būve zemesgrāmatā nav ierakstīta.

No liecinieces /pers. D/, prasītāja kaimiņienes, liecībām redzams, ka prasītājs garāžu uzbūvējis pats, pēc tam bija garāžu kooperatīva, kas izjuka, biedrs. Prasītājs savu garāžu lieto nepārtraukti no tās uzcelšanas.

No Saldus TDP izpildkomitejas 1986.gada 18.marta lēmuma Nr.12 redzams, ka pašvaldība garāžu celtniecības kooperatīvam /Nosaukums A/ nodeva visus Saldus pilsētas teritorijā esošās garāžu apbūves laukumus, tai skaitā /vieta A/. Savukārt, ar Saldus pilsētas domes /datums/lēmumu pārtraukta garāžu kooperatīva /Nosaukums A/ turpmākā darbība.

Vērtējot garāžu celtniecības kooperatīvā likumību padomju varas gados, tiesa ņem vērā judikatūrā (*Senāta 2019.gada 17.jūnija spriedums lietā SKC-55/2019*) norādīto apsvērumu, ka no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem un dzīvē gūtiem novērojumiem, ir pamats apšaubīt, ka, ņemot vērā pastāvošo preču deficītu, vispārējo birokrātisko kontroli un centralizāciju, PSRS teritorijā varēja ilgstoši un sistemātiski norisināties masveida garāžu būvniecība, kas neatbilda pastāvošajiem noteikumiem.

Tiesa uzskata, ka tas apstāklis, ka nav atrodams lēmums par zemes piešķiršanu garāžas celtniecībai, nevar būt par pamatu, lai atzītu, ka strīdus garāžu /pers. B/ uzcēlis nelikumīgi.

[7.2] Lietā nepastāv strīds, ka ir izpildīti likuma „Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 14. panta pirmās daļas 1. punkta noteikumi– garāža ir uzcelta līdz 1992. gada 1. septembrim uz zemes gabala, kas likumīgi piešķirts šim nolūkam. No minētā izriet, ka garāža ir patstāvīgs īpašuma objekts un uz šo datumu šādas ēkas (būves) pieņemšanas ekspluatācijā fakts neietekmē.

Likuma "Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās" 22.pants paredz, ka gadījumos, kad nostiprinājuma lūdzējs nevar iesniegt šā likuma

21.pantā minētos dokumentus, par nostiprinājuma pamatu var būt tiesas spriedums, ar kuru atzītas viņa īpašuma tiesības.

[7.3] Prasība celta uz ieilguma tiesiskajiem pamatiem, prasītājam norādot, ka uz lietas izskatīšanas brīdi ir pagājuši vairāk par 10 gadiem, kopš prasītājs nepārtraukti valda būvi, turklāt viņš šo īpašumu ir ieguvis tiesiskā ceļā.

Ar ieilgumu lietu iegūst par īpašumu, ja ieguvējs to ir valdījis likumā noteiktu laiku kā savu, ievērojot arī citus likumiskus nosacījumus (Civillikuma 998.pants).

Tiesa atzīst, ka nekustamais īpašums – garāža ir priekšmets, ko var iegūt ar ieilgumu, jo tā ir ķermeniska un apgrozāma lieta un var būt privāta īpašuma priekšmets (Civillikuma 1000.- 1005. pants).

[7.4] No lietas materiāliem redzams, ka 2023. gada 29. septembra oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" publicēts sludinājums, kurā uzaicinātas personas, kurām ir kādi iebildumi pret prasību, iesniegt tos tiesai triju mēnešu laikā.

Tiek konstatēts, ka savas tiesības un prasības, kas saistītas ar konkrēto īpašumu, neviena persona nav pieteikusi. Vienlaicīgi tiesa konstatē, ka lietā nav iegūti pierādījumi tam, ka kāda cita persona, tajā skaitā atbildētājs, līdz dotam brīdim būtu pieteikusi tiesības uz minēto būvi vai būtu apstrīdējusi prasītāja valdījumu pār tām. Trešā persona Saldus novada pašvaldība, atzīstot prasītāja prasību, savos rakstveida paskaidrojumos, pat norādījusi, ka nepretendē uz šo nekustamo īpašumu.

Uzaicinājuma sekas ir preklūzija, t.i., personas, kam tiesības pieder, bet kas tās nav pieteikušas uzaicinājumā nosacītā termiņā, tās zaudē (V.Bukovskis Civilprocesa mācību grāmata. Rīga, 1933, 745.lpp).

[7.5] Par nekustama īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemesgrāmatā (Civillikuma 994.pants). Civillikuma 1060.pants nosaka, ka prasītājam jāpierāda sava īpašuma tiesība. Šim nolūkam pietiek, ja viņš pierāda, ka patiesi ieguvis šo tiesību tiesīgā kārtā, pēc tam jau atbildētājam jāpierāda, ka prasītājs vairs nav īpašnieks. Ja prasītājs apgalvo, ka lietu ieguvis kā nodotu vai mantotu no cita, tad viņam arī jāpierāda, ka viņa priekšgājējs bijis tās īpašnieks.

Tiesai nav šaubu par ieilguma nodrošināšanas pamatu – valdītāja labo ticību (Civillikuma 1015. pants). Tāpat nav strīds, ka /pers. B/ ir nepārtraukti valdījis garāžu, vairāk kā 10 gadus, nezinot šķēršļus, kas nepielaiž iegūt to par īpašumu (Civillikuma 1013.-1017. pants).

No minētajām tiesību normām un konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem, tiesa secina, ka nekustamo īpašumu – garāžu /adrese A/, ar kadastra apzīmējumu Nr. /numurs D/, ir ieguvis īpašumā pieteicējs, tādēļ būve ir ierakstāma zemesgrāmatā kā pieteicējam piederošs īpašums.

[8] Prasītājs nav lūdzis piedzīt no atbildētāja tiesāšanās izdevumus.

Ievērojot izskatāmās lietas apstākļus, tiesa neuzskata, ka tiesas izdevumi – valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi būtu piedzenami no atbildētāja, jo tiesa nekonstatē patreizējais zemes īpašnieks pieļautu prasītāja tiesību vai interešu aizskārumu.

Savukārt lietas izskatīšanas laikā ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 17,00 *euro*, tad tie ir piedzenami no prasītāja.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam prasītājam nosakāms 10 dienu termiņš ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksai.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 15., 39., 41.panta pirmo daļu, 97.pantu, 189.- 193., 195. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt.

Atzīt /pers. B/, personas kods /personas kods/, īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu – garāžu /adrese A/, ar kadastra apzīmējumu Nr. /numurs D/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 17,00 *euro* (septiņpadsmit *euro*), kas ieskaitāmi Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr. 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000, Valsts kasē, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21490, lietas Nr.C69492623. Maksājuma apliecinošs dokuments jāiesniedz Kurzemes rajona tiesā.

Noteikt /pers. B/ termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Spriedums sastādīts un pieejams tiešsaistes sistēmā 2024.gada 18.aprīlī.

Tiesnesis I.Kligačs

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU, KAS SATUR LAIKA ZĪMOGU.